A. 1836. №. 3.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 9 Januarij.

FRANKFORT, den 5den Januarij.

De berigten uit Spanje, welke men over Turin ontvangt, luiden, gelijk altijd, gunstig voor don *Carlos*. In de jongste verzekert men, dat hij meer dan ooit hoop heeft, om zijne regten op den Spaanschen troon te doen gelden, daar de massa der natie steeds afkeerig is van eene constitutionele regering, en, ofschoon zij voor de geestelijkheid, tot dus verre den zekersten steun van den Spaanschen troon, de oude verknochtheid niet meer toont, toch over 't algemeen groote ingenomenheid met eene zuiver monarchale regering aan den dag legt. Met den aanvang des voorjaars is de pretendent, volgens die berigten, voornemens, eene demonstratie tegen Madrid te wagen, waartoe hij door zijne buitenlandsche vrienden reeds lang dringend uitgenoodigd werd. Hij heeft het tot dus verre niet raadzaam geacht, de gebergten van het noordelijke Spanje te verlaten; doch schijnt nu besloten te hebben, om aan den oorlog eene andere, ernstigere wending te geven. — Men herinnert zich, zoo vervolgen die berigten, dat de infant don *Sebastiaan* voornamelijk naar Spanje ging, om tot eenen togt naar Madrid aan te moedigen. Nu heeft hij, zegt men, aan eenen doorluchtigen persoon geschreven, dat men maar geduld moet hebben en niets ontijdigs eischen; dat men er met zekerheid op rekenen kan, binnen eenige maanden de armee in vollen aantogt en zonder groote hinderpalen naar Madrid te zullen zien oprukken.

— Den 3den dezer is te Stuttgardt opgerigt eene Wurtembergsche maatschappij voor ijzeren spoorwegen. Het doel van die maatschappij is, het aanleggen van zoodanige wegen tusschen den Rijn, den Donau en de Bodenzee, van Heilbronn naar Stuttgart, Ulm, Friederichshafen, met enkele zijtakken, bijaldien deze als gewigtig en nuttig beschouwd worden.

— Het Fransche plan, om den Rijn met den Donau, door middel van een kanaal van Kehl naar Ulm te verbinden, hetwelk na de Julij-revolutie was blijven rusten, is thans ook weder opgevat.

— Berigten uit Weenen melden, dat er een plan is gemaakt, om te Verona een seminarie der Jezuiten tot opvoeding der jeugd op te rigten. De goedkeuring des Keizers wordt daarop te gemoet gezien.

— Uit Erlangen wordt den 31sten December het volgende geschreven: « Wij deelen hier een zoo veel mogelijk volledig berigt mede van de moordgeschiedenis, welke op kersavond is voorgevallen. De misdadiger heet *Wörlein*, is arbeider in de Lovenigsche tabaksfabriek en vader van drie kinderen, van welke het oudste, een jongetje van 12½ jaar, vermoord is. De moeder is voor ongeveer een jaar overleden. Reeds eenige dagen te voren hadden zijne medearbeiders bemerkt, dat het niet rigtig met hem was, en 's avonds voor de daad wilde hem de werkmeester eenen oppasser en eenen kruiwagen met hout medegeven, hetwelk hij weigerde. 's Anderen daags sneed hij stroozakken kort en klein, hieuw eene oude tafel in stukken en smeet ze het venster uit enz. Daarop zond hij het jongste kind op de kersmarkt, om eenen ruiter te koopen. Toen hetzelve te huis kwam, grendelde hij de deur toe, het tweede moest den bijbel krijgen en lezen, het oudste jongetje stond onder aan het beil en maakte nooten voor den kersboom gereed — daar valt de onverlaat eensklaps op hetzelve aan, steekt naar hetzelve met het mes, het lezende meisje wil ontvlugten, maar hij dreigt hetzelve te zullen ombrengen, als het niet voortleest, — middelerwijl krijgt hij het jongetje tusschen de beenen, zet de knieën op hetzelve en — snijdt het den hals tot op het achterste deel geheel door; — toen ontsnapt eerst het meisje met den kleinen knaap door de keuken; terwijl hij met den bijbel in de eene, en het bloedige mes in de andere hand, het venster uitroept: « Nu heb ik mijnen engel geofferd, nu is alles goed!" — Van de menigte, welke op het geschreeuw, was toegesneld, waagde het niemand naar boven te gaan, tot de politie kwam, welke hij dadelijk opendeed, zeggende: « Ik heb het gedaan, Christus heeft het mij bevolen, dat is *Abrahams* offer!" — In het verhoor bevestigde hij, dat hij wel wist wat hij gedaan had, en, toen hem de aanteekeningen voorgelezen en hij nogmaals ondervraagd werd, zeide hij: « zoo zeker als ik met deze bloedige hand de daad volbragt heb, zoo zeker onderteeken ik in den naam van God, enz." Op een ander oogenblik schijnt hij gezegd te hebben, dat hij in de magt des duivels was. — Hoe de man tot deze zinneloosheid gekomen is, daarvan is dit het waarschijnlijkste: Hij had zijne vrouw tegen den zin van hare stiefmoeder getrouwd, en deze had op het huwelijk eenen vloek gelegd, die hem, inzonderheid na den dood zijner vrouw, kwelde, en waaraan hij het toeschreef, dat een voorgenomen tweede huwelijk niet wilde gelukken. De verschijnselen van een ontsteld gemoed en geest vertoonden zich duidelijk; zoo geloofde hij, dat de geest der stiefmoeder, hem geene rust liet, in de tafel klopte, welke haar toebehoorde en wat dies meer is. Door bijgeloovige middelen, bezweringen, zou de vloek afgewend worden; het bijgeloof heeft hem tot kommer en armoede gebragt."

PETERSBURG den 26sten December.

In de haven van Kroonstad zijn in dit jaar 1033 schepen binnengeloopen, waaronder: 56 Russische, 47 Amerikaansche, 384 Engelsche, 117 Pruisische, 15 Bremensche, 3 Hamburgsche, 24 Hanoversche, 69 Hollandsche, 87 Deensche, 47 Lubeksche, 26 Meckelenburgsche, 6 Napolitaansche, 48 Noorweegsche, 8 Oldenburgsche, 40 Fransche en 56 Zweedsche. Afgezeild zijn in denzelfden tijd 1164 vaartuigen.

ODESSA 15den December.

Het Fransche *Journal d' Odessa* behelst het antwoord van het *Journal de Petersborg* op het artikel van het *Journal des Debats*, betrekkelijk de aanspraak des Keizers aan de municipaliteit van Warschau.

— Onder de merkwaardige ontginningen van Bessarabie verdient bijzonder de aandacht die van den heer *Fardant*, beoefenaar der kruidkunde en grondvester van de Zwitsersche kolonie in de omstreken van Ackerman; het is hem namelijk gelukt, door middel van een niet zeer aanzienlijk kapitaal, eene onbebouwde steppe in eenen rijken, vruchtbaren wijngaard te herscheppen, en men vindt daar thans wijnen van Alexandrie, Egypte, Tokay, Porto, Frontignan en Bordeaux. De heer *Fardant* heeft wijders eene moeras uitgedroogd en ze in eenen tuin herschapen, die thans de heerlijkste vruchten draagt, en waarin men zelfs verscheidene boomen vindt, die tot het zuidelijke klimaat behooren.

PARIJS, den 3den Januarij.

Er zijn berigten uit Madrid tot en met den 28sten December ontvangen. Op dien dag is de Tweede Kamer der Cortes begonnen te beraadslagen over een ontwerp van wet, strekkende om aan het ministerie een openbaar blijk van vertrouwen der volksvertegenwoordigers te geven. Op de bedenkingen, daarop door eenige leden, onder anderen ook door den gewezen minister *Martinez de la Rosa* in het midden gebragt, heeft de minister *Mendizabal* het volgende gezegd: « Het beste antwoord op de bedenkingen tegen mijn stelsel en mijne bedoelingen is gelegen in het verledene, waardoor hetgeen ik voorzag zelfs boven mijne verwachting is bewaarheid. Zij, die het ministerie scherp berispen, die hetzelve het niet volvoeren zijner verbindtenissen verwijten, of deszelfs voortgang trachten te belemmeren, door de genomene maatregelen als nutteloos voor te stellen, zal ik herinneren hetgeen sedert mijne aanvaarding van het bewind is voorgevallen. De provinciale junta's waren alvermogend, ik heb gezegd de junta's te zullen beheerschen, en, door mij van de beweging meester te maken, alle plaatselijke heerschappijen tot den voet des troons te zullen brengen: men zag mij voor een' geestdrijver aan, zoo bezwaarlijk scheen de taak! De uitkomst heeft nogtans mijne pogingen bekroond, en niet ik heb in dezen over de junta's gezegepraald, maar het gezond verstand van het Spaansche volk, hetwelk mij toonde, dat ik te regt op hetzelve gerekend had. Later werd door mijne zorg een dekreet uitgevaardigd tot wapening van 100,000 man; toen ging er weder tegen dezen maatregel een kreet van afkeuring op; zulk een uitgebreid, schier onuitvoerlijk plan, zeide men, zou maar dienen om 's vijands magt te vermeerderen: ik zou alles in de waagschaal stellen: en ziedaar de ligting der 100,000 man gaat snel voort zonder eenig bezwaar; weldra zal zij voltallig zijn. Thans, na dit gebeurde, vraag ik van de kamer een blijk van vertrouwen, en ik vraag deze goedkeuring van een stelsel, dienende om den troon en de vrijheid te bevestigen, zonder (dit herhaal ik, en ik verbind er mij stellig toe) zonder tot nieuwe leeningen, tot nieuwe belastingen, of tot den verkoop [illegible] onale goederen de toevlugt te nemen. Wat ik deed, mijne [illegible] strekt mij ten onderpand van hetgeen ik nog doen kan, en [illegible] de hoop, dat hetgeen het tegenwoordig ministerie mee[illegible] zijne voorgangers onderscheiden mogt, zal geacht worden [illegible] borstigheid in het openleggen zijner bedoelingen [illegible]

in derzelver vervulling. Gelooft mij, mijne heeren, hier zoo wel als in Portugal heb ik mij overtuigd, dat men van het volk alles kan verwerven als men het niet misleidt.»

— De Fransche kamer der afgevaardigden heeft eene commissie tot het opstellen van een adres in antwoord op de troonrede verkozen. De meerderheid daarvan is ministerieel.

— De Prins de *Talleyrand* is ongesteld.

— Een dagblad van de zuidelijke departementen meldt: « Den 22sten December zouden eenige Sardinische fregatten, waarschijnlijk met krijgsbehoeften voor don *Carlos* bevracht, de haven van Genua verlaten. Dit smaldeel stond onder bevel van eenen schout-bij-nacht. Doch toen hetzelve onder zeil zou gaan, liet de Fransche regering aan de Sardinische te kennen geven, dat, als deze expeditie, waarvan het oogmerk geen geheim meer was, plaats had, Frankrijk die als eene daad van vijandelijkheid zou beschouwen en er orde zou gesteld worden, om op het Sardinische smaldeel jagt te maken en hetzelve te nemen. De Sardinische vaartuigen zijn daarop stil blijven liggen en hebben hunne lading ontscheept. Misschien zal men nu trachten, dezelve met koopvaardijschepen te bezorgen; maar hiertegen zal ook wel gewaakt worden.

— Het ministeriële avondblad beschouwt de boodschap van den president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika als tot een vreedzaam einde te zullen leiden.

's GRAVENHAGE, den 7den Januarij.

Te 's Gravenhage zijn, in 1835, geboren 2050 kinderen, waarvan 1068 van het manlijke en 982 van het vrouwelijke geslacht, zijnde 119 meerder dan in het jaar 1834, toen het getal 1931 beliep, en onder welke begrepen zijn 13 paren tweelingen, 116 onechte zonen en 125 onechte dochters. In 1835 zijn getrouwd 627 paren, zijnde 67 paren meerder dan in het jaar 1834, toen het getal 560 bedroeg. Overleden zijn, in 1835, 1601 zielen, waarvan 819 van het mannelijke en 782 van het vrouwelijke geslacht, zijnde 258 meerder dan in het vorige jaar, toen het getal 1343 bedroeg. Onder de overledenen is een man boven de 100 jaren begrepen. Het blijkt uit deze opgave, dat het getal der geborenen dat der overledenen met 449 heeft overtroffen.

— Naar men verneemt, is aan de daartoe betrekkelijke ambtenaren onlangs van de zijde van het hoofdbestuur kenbaar gemaakt, dat de vervolging van boeten en geregtskosten, ook in zake van enkele policie, plaats moet hebben ter requisitie van de procureurs des Konings bij de regtbanken van eersten aanleg, vermits deze alleen de bevoegde ambtenaren zijn, ingevolge de algemeene Fransche instructie van 24 September 1812, No. 600, om de gijzeling ten uitvoer te leggen, welke, ingevolge die instructie, door den Staatsraad-Gouverneur moet worden aangevraagd. Ingeval er civiele partij aanwezig is, dan hebben de ontvangers zich, volgens bekomene aanschrijving, niet in te laten met de invordering der door haar betaalde proces-kosten, welke de civiele partij zelve op de veroordeelde partij kan verhalen, en de ontvangers vorderen alleen de boete in, met in achtneming der bestaande voorschriften, waarmede de civiele partij niets gemeens heeft, en welke derhalve ook geene kosten dezer vervolging behoeft te dragen. Volgens art. 158 van het tarief van 18 Junij 1811, zijn aan de civiele partij gelijk gesteld: 1o de openbare administratien of de algemeene besturen, ten opzigte der processen, het zij op hunne vervolging, het zij zelfs ambtshalve, en in hun belang; 2o. de gemeenten en openbare gestichten, in de, of op hun verzoek, of zelfs ambtshalve, aangevangene processen, wegens misdaden en overtredingen, tegen hunne eigendommen begaan. Art. 160 van dat tarief beveelt, dat in zaken van enkele of correctionele politie, de civiele partij, welke zijn onvermogen niet bewezen heeft, gehouden is, om, het zij ter griffie, of in handen van den ontvanger der registratie te deponeren, voor alle vervolging, de som, welke vermoedelijk noodig zal wezen ter bestrijding van de proces-kosten; de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen is hiervan ontheven, bij Koninklijk besluit van den 26sten April 1826, no. 187. Voor de bewaring van dit geld mag niets gerekend worden. Het verdient evenwel opmerking, dat, wie dan ook de voordeelen van veeren van algemeene nuttigheid genieten moge, de geregtelijke onkosten, vallende op de handhaving van policie reglementen, op dezelve vervaardigd, niet behoeven gedragen te worden door den eigenaar, die in het arresteren van het reglement geen deel heeft, veelmin door de gemeente, die van het veer geen direct voordeel geniet, maar dat dezelve moeten komen ten laste van den staat, die in elk geval, waarin het openbaar ministerie *ex officio procedeert*, de proces-kosten betaalt, indien dezelve niet van de gecondemneerden kunnen worden terug bekomen.

— Volgens de authentique zeetijdingen zijn, gedurende het afgeloopene jaar 1835, in de Maas en Goeree binnengekomen 1731 schepen, zijnde 157 minder dan in 1834; en uitgezeild 1725, zijnde 263 minder dan in 1834, alles, zoo als gewoonlijk, zonder de visch-hoekers, jagers, haringbuizen, en de schepen, die voor Rotterdam, Dordrecht, Schiedam enz. langs de Zeeuwsche stroomen zijn ingekomen of uitgezeild, of die binnen door langs de Wadden van Hamburg, Bremen enz. zijn aangekomen of derwaarts vertrokken. Onder de in Goeree binnengekomen [illegible] waren er 72 uit onze Oost-Indische bezittingen.

[illegible] afgeloopen jaar 1835 zijn te Schiedam uit zee aangekomen 114 [illegible] waarvan 55 met kolen, hout enz. en 59 met granen van [illegible] Greifswald en Rostock; alsmede 49 schepen van Keulen [illegible] aan den Rijn gelegen plaatsen, waarmede en, verder [illegible] langs zijn aangebragt 16,406 lasten granen, zijnde 5726 [illegible] dan in 1834.

— In het afgeloopen jaar 1835 zijn ter reede van Vlissingen binnengekomen 1219, en uitgezeild 1220 schepen, als: 164 naar Londen, 87 naar Hamburg, 18 naar de Havannah, 10 naar Nieuw York, 8 naar Rio Janeiro, 12 naar Charlestown, 6 naar Messina, 6 naar Marseille, 2 naar Maranham en Almeira, 2 naar Nieuw Orleans en 5 naar Batavia. De meeste ingekomen of uitgevaren schepen waren naar Antwerpen gedestineerd of van daar de Schelde afgekomen; zijnde onder die van en naar Londen ook begrepen de stoombooten, welke geregeld de beurt op Antwerpen waarnemen.

In 1834 bedroeg het getal binnengekomen schepen 1075, en dat der uitgezeilde 1085.

AMSTERDAM den 7den Januarij.

Men verneemt dat, van wege het gouvernement, aan den heer *B. H. Goudriaan*, Hoofd-Ingenieur voor de dienst van den Waterstaat, ter onderzoek en approbatie in handen zijn gesteld de plans tot den Proef Spoorweg, tusschen de steden Amsterdam en Haarlem.

AMSTERDAM, den 7den Januarij.

Beurs van den 6den Januarij.

De berigten uit Spanje zijn uiterst onbelangrijk; *Mina* heeft eene kleine verkenning gedaan, die aan de Carlisten eenig nadeel berokkend heeft, doch was dat niet van belang.

Uit Madrid zelf zijn de tijdingen insgelijks onbeduidend. Men spreekt in gemelde hoofdstad veel van een handelstraktaat, hetwelk tusschen Engeland, Frankrijk en Spanje zal gesloten worden, en men belooft zich daarvan de voordeeligste gevolgen voor het welzijn van Spanje. Er liepen ook verschillende geruchten nopens eene op handen zijnde leening, doch wordt daaraan geen geloof gehecht.

Fluctuatien der prijzen:

Verschillende niet onbeduidende inkoopen, welke heden in onze $2\frac{1}{2}$ pCt. uitgevoerd werden, deden dit effect allengskens tot $55\frac{3}{4}$ opklimmen, op welke hoogte het ook bleef, met zeer veel affaire; uitgezonderd in $2\frac{1}{2}$ pCt. werd in alle andere binnenlandsche effecten weinig gedaan, allen echter waren tot iets verhoogde prijzen te plaatsen: 5 pCt. $102\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$; kansbiljetten $24\frac{3}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$ gebleven met eenige koopen; oude syndikaat $95\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$ en $\frac{1}{2}$ in kleine partijtjes gedaan; nieuwe $79\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$ gebleven; aandeelen handelmaatschappij $123\frac{3}{4}$, 124, $123\frac{3}{4}$ met handel gebleven.

Doordien geene tijdingen uit Spanje ontvangen zijn, welke eenigzins op den prijs dezer schuldbrieven zouden kunnen werken, was het met deze effecten stil; Ardoins, kleine stukken, bleven geheel als gisteren $52\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{2}$; groote stukken $51\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$ bij weinig affaire; Fransche uitgestelde $19\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$ gebleven met eenige koopers voor Belgische rekening; in Passive geringe affaire, $17\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$ bleef de koers derzelve; Deferred $25\frac{7}{8}$ a 26 met weinig omzet.

In Russische fondsen bijna geen handel, doch allen waren tot iets verhoogde prijzen te plaatsen; oude 105; nieuwe $105\frac{3}{8}$ gebleven; Russen van 1831 en 1833 zijn à $96\frac{7}{8}$, $97\frac{1}{8}$ gedaan en bleven op deze hoogte; Roebels $68\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; certificaten $70\frac{5}{8}$ 3 $\frac{3}{4}$.

Oostenrijksche 5 pCt. metalliken werden à $99\frac{1}{4}$ en dito $2\frac{1}{2}$ pCt. à $58\frac{1}{8}$ verhandeld; 4 pCt. Weenerbank bij *Geld* 93 in kleine posten afgegeven.

Brazilie $85\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; *Columbia* 24; coupons $5\frac{3}{8}$; *Peru* $20\frac{1}{2}$ gebleven.

Beurs van den 7den Januarij.

Er heerschte heden bijzonder veel levendigheid in onze binnenlandsche effecten; doordien dezelve te Londen jl. Maandag op nieuw eene kleine prijsverbetering ondervonden hebben, werd ook de speculatiegeest van onze speculanten aangewakkerd, en de prijzen stegen, bij zeer uitgebreide affaire, tot 56 en bleven $55\frac{7}{8}$ pCt.; 5 pCt. hebben zich daardoor insgelijks iets in prijs verbeterd en bleven 103, bij eenige affaire; kansbiljetten $24\frac{15}{16}$ à 25; oude sijndicaat werd à $95\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$, en nieuwe $79\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$ verhandeld; aandeelen handelmaatschappij $122\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$ bij stille affaire; nieuwe $102\frac{7}{8}$ à 103.

Spaansche schuldbrieven hebben sedert gisteren bijna niet gevarieerd; Ardoins kleine stukken bleven 52, groote $51\frac{3}{8}$; passive 17 à $\frac{1}{8}$; uitgestelds $19\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$, bij weinig affaire.

Russische fondsen geanimeerd; oude $105\frac{1}{8}$, nieuwe $105\frac{3}{8}$; Russen van 1831 en 1833 $97\frac{1}{4}$; roebels $68\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$

Oostenrijk 5 pCt. metaliek $99\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$ gedaan; $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; nieuwe Weener aandeelen 714.

Nieuws was er volstrekt niets bekend.

ARNHEM, den 8sten Januarij.

Voor de steden Nijmegen en Arnhem en verder opwaarts heeft men thans genoegzaam blank water op de rivieren de Waal en den Rijn. Tusschen Tiel en Varik en benedewaarts op de Waal zat het ijs, volgens de laatste ons bekende berigten, echter nog vast. Daardoor is het water bovenwaarts in de opene rivier gedurende eenigen tijd hoog opgeloopen. Volgens berigten uit Keulen van den 5den was het water [illegible] ijs en de berigten van den Benedenijssel zijn niet ongunstig. Op de Maas was het ijs den 5den nog meerendeels vastzittende.

Mengelwerk.

Fieschi en zijne Medeschuldigen.

Het zal onzen lezers, zoo wij vertrouwen, niet ongevallig zijn, dat wij hun een, zoo beknopt mogelijk, uittreksel geven van het alleruitvoerigst en lijvig rapport des graven PORTALIS aan het hof der Pairs, wegens den door FIESCHI ontworpen en ten uitvoer gebragten aanslag op het leven van Koning LODEWIJK PHILIPS. Dit berigt vangt aan met de ordonnantie, waarbij, reeds op den dag van den aanslag, het hof der Pairs als regtbank werd geconstitueerd. Den 29 Julij bragt de procureur-generaal MARTIN zijne aanklagte tegen FIESCHI en zijne medeschuldigen ter tafel, waarop besloten werd, het proces te instrueren, dat is; met het voorloopig onderzoek een aanvang te nemen. De voorzitter PASQUIER bestuurde deze werkzaamheden, en verkoos acht pairs, die hem daarin behulpzaam zouden zijn, schoon hij zelfs het voornaamste gedeelte dezer omslagtige taak op

zich nam. Die instructie duurde drie maanden. Wanneer men het gewigt der zaak, de talrijke verhooren, de heinde en ver op te sporen onderzoekingen, de veelvuldige zwarigheden, welke dat onderzoek gedurig in den weg stonden, in aanmerking neemt, zal men zich moeten verwonderen, hoe in zulk een kort tijdsverloop zoo onbegrijpelijk veel is aan het licht gebragt. Het gold hier niet alleen de ontdekking der mede-aanleggers van den moorddadigen aanslag, maar vooral ook de herstelling der openbare veiligheid. *Frankrijk* wilde, door een grondig onderzoek der daadzaken en derzelver beweeggronden, de middelen op sporen, om zich in het vervolg te vrijwaren voor oproerige complotten, die, uit staatkundige woelingen geboren, eenen geruimen tijd in het verborgen werkzaam zijn, om, wanneer de gelegenheid gunstig is, met verdubbelde woede op hunne prooi te kunnen aanvallen. Men gevoelde wel, dat hier eene spoedige teregtstelling noodig en nuttig ware, maar ook aan den anderen kant, de nadeelen, welke uit eene overijlde instructie zouden kunnen voortvloeijen. PORTALIS heeft zijn rapport niet na den afloop der instructie vervaardigd; neen, maar als het ware, eene soort van dagboek geleverd, waarin men klaar en duidelijk ziet, hoe de waarheid langzamerhand aan het licht is gekomen, en hetgeen in den beginne nog verward en zonder zamenhang was, zich van dag tot dag meer en meer heeft opgehelderd. Van daar dan ook, dat de stijl van genoemd rapport niets meer dan de verhalende is, en de afgelegde getuigenissen en verklaringen letterlijk zoo als zij gegeven zijn, werden opgeteekend. Men hoort hier van tijd tot tijd FIESCHI spreken, zoo als hij gesproken heeft. Hierdoor wordt het karakter en de levensgeschiedenis van den dolzinnigen booswicht geheel en al kenbaar, en huivert men bij het vernemen der geringe beweegredenen, welke hem hebben bewogen eene daad te plegen, die geheel Europa in vuur en vlam had kunnen zetten en den algemeenen vrede, dien deszelfs bewoners, Godlof! nog genieten, in eenen algemeenen oorlog had kunnen doen veranderen.

Wij zullen de afzonderlijke gedeelten van het rapport doorloopen en van elk het minder algemeen bekende en belangrijkste overnemen.

I. *Schets der omstandigheden onmiddellijk vóór en na den aanslag.* De regering was van verschillende zijden gewaarschuwd geworden, maar had, uit gebrek aan *zekere* aanwijzingen, dezelve als het uitwerksel van laster en zwartgalligheid beschouwd. Intusschen was men voorzigtig genoeg geweest de Boulevard St. Martin te doen bewaken. De politie had hier eene afdeeling harer gewapende agenten doen post vatten, die zich reeds des morgens ten drie uren ter aangewezene plaatse bevond. Hare hoofdtaak was de vensters der huizen in de nabijheid der parade-plaats naauwkeurig te blijven gadeslaan, om bij den minsten schijn van kwaadwilligen aanslag te kunnen weten, waar dezelve werd voorbereid. Deze waakzaamheid der politie had echter geenszins plaats bij de Boulevard du Temple, waaruit men kan besluiten, dat de naamlooze waarschuwing niets anders ten doel gehad heeft, dan de aandacht op een punt te doen vestigen, waar geen gevaar voorhanden was, en van het gevaarlijke af te trekken.

De uitbarsting van het helsche werktuig en derzelver gevolgen zijn te algemeen bekend, om hier op nieuw herhaald te worden. Volgens het rapport is het getal der door het helsche werktuig getroffenen een en twintig; elf, waaronder een meisje van zestien jaren, bleven op de plaats dood; zeven zijn later aan hunne wonden gestorven. Een kogel vloog langs het voorhoofd des Konings, gelijk de duidelijke sporen daarvan nog eenige dagen daarna aantoonden. De paarden van den Koning en van de Prinsen van Nemours en Joinville werden ligt gewond. Dadelijk had men gezien, dat de uitbarsting van de derde verdieping van het huis N°. 50, tegenover den Turkschen Tuin, gekomen was. Dit huis werd derhalve terstond bestormd door politie-agenten, nationale gardes en officieren, die zich in de nabijheid van den Koning bevonden, om den dader op heeter daad te betrappen. Wat bij deze verwarring heeft plaats gegrepen, liet zich niet naauwkeurig beschrijven: men weet zelfs niet, of de huisdeur vrijwillig opengemaakt of opengeslagen is. De deur van FIESCHI's woning moest echter met geweld opengemaakt worden, daar deze zeer sterk was versperd. Deze woning bestaat uit eene keuken, eene voor- en zijkamer, de eerste en laatste met vensters, die op de daken der buren uitzigt hebben; de tweede met twee ramen op de straat uitziende. Toen het gelukt was de deur dezer woning open te breken, was dezelve geheel met kruiddamp gevuld. In de keuken brandde vuur; op den grond der voorkamer vond men bloed; en aan het venster, dat het naast aan de Boulevard uitkomt, de machine-infernale, uit 24 geweerloopen bestaande, waarvan 16 waren afgegaan en nog rookten, 6 waren gesprongen en 2 nog waren geladen. Den dader vond men echter niet in den eersten oogenblik. Volgens het bewuste rapport, werd hij in het naastbij gelegen huis gevangen genomen, op welks binnenplaats hij zich, door middel van een touw, had laten afzakken, schoon hij, bij het losbranden van het door hem vervaardigde werktuig, zwaar aan het hoofd verwond was geworden. Bij nader onderzoek der woonkamer vond men twee hoeden, en aan den wand eene steendrukplaat, voorstellende den hertog van BORDEAUX, benevens eenige meubelen, die naderhand door de eigenaars zijner woning, als hun toebehoorende, zijn opgeëischt geworden.

II. GERARD FIESCHI, *voor en na den moorddadigen aanslag.*

De moordenaar — want als zoodanig beschouwde men hem van den beginne af aan — had willen ontvlugten, maar was gevangen genomen. De nationale gardes ontscheurden hem met moeite aan de woede des volks, en bragten hem naar de naastbijgelegene wachtpost. Wie is deze man? Woonde hij in het huis, waar uit hij vlugtte? Was hij in de voorkamer, toen de machine losbarste? Was hij alleen? Had hij medepligtigen? Heeft hem niemand, met voorkennis van zijn doel, aan de zamenstelling van het helsche werktuig geholpen? Wie heeft hem tot den aanslag verleid en aangespoord? Welke beweegredenen konden hem tot zulk eene zware misdaad brengen? — De oplossing van al deze vragen, was de gewigtige taak, waarmede de geregtelijke onderzoekers zich nu onledig moesten houden.

III. Men bevond al spoedig, dat de gevangene, onder den naam van GERARD, sedert het einde van April 1835, in het huis N°. 50 gewoond had. Hij had er geene meubelen ingebragt en derhalve een vierdeeljaars huur, ter somma van $37\frac{1}{2}$ francs vooruit betaald. In het begin van Julij had hij weder een kwartaal vooruit betaald. Hij gaf zich uit voor een' werktuigkundige en zeide, dat hij in het zuiden van *Frankrijk* te huis behoorde en daar gehuwd was; hij was zijne vrouw te wachten, en zou alsdan zien of haar de woning beviel. Gewoonlijk ging hij des morgens vroeg uit en kwam des avonds laat te huis; zijne keuken was altijd gesloten. De vrouw van den portier was er geene enkele maal in geweest. Aan het schoonmaken der kamer was in het geheel niet gedacht. Gedurende al den tijd, dat GERARD zijne woning had betrokken, had hem niemand anders bezocht, als een man, dien hij voor zijn' oom liet doorgaan, en drie vrouwen, welke hij zijne goede vriendinnen noemde. Op den 26sten Julij zou hij echter nog een jong mensch van 20 à 25 jaren bij zich ontvangen hebben, die den 27sten weder naar hem had gevraagd, maar hem niet te huis had gevonden. GERARD ontving geene brieven. Hij scheen niet veel gelds maar wel het noodige te bezitten. Den 28sten Julij, kort voor den aanslag, werd hij op straat gezien. Naar zijne woning terug keerende, ontmoette hem de dochter van den portier, die met hare kinderen uitging. Hij had toen tot haar gezegd: « Ik wil uwen Koning zien voorbij trekken!" Eenige minuten daarna had de noodlottige uitbarsting plaats. — Toen GERARD op de wachtpost gebragt was, onderzocht men zijnen toestand. Hij was zwaar gewond, vooral aan het linker oog. Ook aan zijne lippen had hij eene tweede wond en bovendien waren drie vingers zijner linkerhand zwaar gekneusd. Het spreken viel hem uiterst moeijelijk. Men vond bij hem eene karwats van gevlochten riemen, aan welker boveneinde zware kogels waren bevestigd; vervolgens, een dubbel mes, vier patronen, een weinig los kruid in een busje, en eenig geld. Op de vraag, waarvoor hij dit kruid bestemd had, antwoordde hij: « voor den roem!" Hij was zoo wel bij zijne zinnen, dat hij nog gelegenheid vond, om eenen dolk onder den stroozak te verbergen, waarop hij lag; welken dolk men eerst lang daarna heeft gevonden. Het eerste verhoor van GERARD FIESCHI had een uur na den aanslag in zijne gewezene woning plaats, waar men hem weder had heen gebragt. Uit dit verhoor bleek, dat hij alleen in zijne kamer was geweest; dat niemand hem op het denkbeeld gebragt had, om den moorddadigen aanslag ten uitvoer te brengen; dat hij alleen het plan gevormd had, om den Koning te vermoorden. In weerwil dezer bekentenis, was men echter van gevoelen, dat hij veelvuldige medepligtigen had, om welke te ontdekken men geen tijd moest verliezen, daar zijn toestand zorgelijk was. Om zes uren des avonds werd hij naar de conciergerie overgebragt. Hier gaf hij door gebaarden en afgebroken woorden te kennen, dat hij de machine uit geweerloopen had zamengesteld en dezelve naar den Koning had gerigt. Hij weigerde volstandig, om zijne medepligtigen te noemen, en bleef er bij, dat hij alleen de ontwerper en volvoerder van het moorddadige plan was. Ten zeven uren werd hij, op bevel van een' geneesheer, gelaten, het geen hem in staat stelde, om ten 9 uren een nieuw verhoor te ondergaan. Op de vraag of hij medepligtigen had, gaf hij een toestemmend antwoord, schoon hij niemand wilde noemen. De regter van instructie vroeg hem verder of er republiekeinen tot het complot behoorden; welke vraag hij niet toestemmend beantwoordde, ontkennende daarentegen, dat er legitimisten in betrokken waren. Den volgenden morgen, ten acht ure, werd hij weder verhoord; in dit verhoor zeide hij JOSEPH FRANS GERARD te heeten, dat hij werktuigkundige van beroep en 39 jaar oud was, woonachtig te *Parijs*, Boulevard du Temple N°. 50. Op 's regters aanmerking, dat hij zich aan eene der grootste misdaden had schuldig gemaakt, antwoordde hij: « ik ben een ongelukkige, een ellendeling; ik heb niets meer te hopen; het berouwt mij, de daad gepleegd te hebben." Daarna vroeg men hem of de dagbladen ook hadden bijgedragen tot zijne verleiding, waarop hij te kennen gaf, dat men hem tot een' dweeper had gemaakt, schoon hij volstandig bleef weigeren, om iemand hoegenaamd als medepligtige te noemen, zeggende: " ik zal niemand verraden; mijne misdaad was sterker dan mijn vernuft." Ziet daar den hoofdinhoud der voorloopige verhooren, gedurende de eerste 24 uren na zijne gevangenneming. Het rapport maakt geen gewag van hetgeen de ministers de BROGLIE en THIERS van hem hebben vernomen. Genoeg, het hof der pairs nam de beschuldiging op, en de president PASQUIER belastte zich met de leiding der procedure.

(Het vervolg hierna.)

Een feest bij Vorst Demetrius Ypsilanti, te Tripolitza, in den jare 1825.

(Uit den Veleur.)

(Vervolg van No. 3.)

De onbekend gebleven priester toonde der raadsvergadering, dat de vraag gemakkelijk op te lossen was, en dischte, ten bewijze daarvan, het geregt op, dat ten huidigen dage *kukuretsi* genoemd wordt, maar misschien toen ter tijd eene andere benaming heeft gehad. Men verhaalt hierbij, dat in den nacht, op dezen gedenkwaardigen dag gevolgd, meer dan één' priester aan gebrek aan spijsvertering gestorven is. De uitvinder zelve reisde vervolgens naar *Troje*, hopende, van den Koning der Koningen, AGAMEMNON, en de andere hoofden der Grieken, die, volgens HOMERUS, met gedurigen honger geplaagd waren, allergunstigst ontvangen te zullen worden. De gemaal van KLYTEMNESTRA was er zoo hoog mede ingenomen, dat hij den priester aan zijne tafel noodigde, hetgeen toen geene gewone eer was. Van dien dag aan maakte het kook-stelsel in het Grieksche leger zoodanige vorderingen, dat de Koningen zelfs koks werden. Wie kent niet in de Iliade van HOMERUS de schoone beschrijving der geregten, welke de magtige opperhoofden eigenhandig bereidden, om hunne gasten op eene waardige wijze te ontvangen? En dit heeft men alleen aan de uitvinding der *Kukuretsi* te danken, hetgeen uit een oud handschrift, in het klooster *Mega-Spilæon* in den Peloponesus gevonden, blijkbaar is.

Doch genoeg van dit buitengewone geregt! keeren wij tot prins YPSILANTI en zijn voortreffelijk diner terug. — Bij het rijkelijk nuttigen der keurig toebereide spijzen, werd het instellen van vermakelijke toasten niet vergeten. De [illegible] FACKX werd hier reeds met kracht van woorden [illegible] en naar de oevers

van den *Nijl* terug gedreven. Een der adjudanten van den Prins stemde volkomen met het loffelijk doel in, toen een der aanwezige fransche gasten een' toast instelde op het bestrijden van alle ongeloovigen, en daarbij door de overige franschen de Marseillaise werd aangeheven, welke, schoon niet algemeen verstaan, zulk eenen diepen indruk op al de aanwezigen maakte, dat zij sedert in het Grieksch vertaald is en bij alle groote feesten gezongen wordt.

Na het eindigen van den maaltijd kwamen de bedienden binnen, en in een oogenblik waren geregten, tafels, stoelen, enz, opgeruimd. Nu had er eene algemeene hand-wassching plaats, terwijl de gasten zich op de divans of sopha's, die zich langs de wanden der zaal bevonden, vadzig nedervleidden. Hierna werden er gevulde lange pijpen rondgedeeld, wier uitdamping de geparfumeerde Arabische koffij nog oneindig smakelijker maakte.

Wat de levendigheid van het gesprek aanging, hierop viel intusschen niet veel meer te roemen, hetgeen zich gemakkelijk laat begrijpen, als men in aanmerking neemt, dat er geen der gasten was, die de flesch niet duchtig had aangesproken en zijne maag niet rijkelijk had gevuld. Dit gebrek werd intusschen vergoed, door het binnenzwieren der beroemde ANASTASIA, die van eenige halfbarbaarsche muzikanten werd gevolgd.

Onder de speeltuigen telde men voornamelijk de bellen-trommel, kleine lieren en tweesnarige guitaren, welke vrij liefelijke toonen deden hooren.

ANASTASIA gold toen voor de eerste danseres in den Peloponesus. Zij was in het oog der Europesche gasten nog jong, schoon zij reeds dertig telde, welke ouderdom in het Oosten als een rijpen ouderdom beschouwd wordt. De muzikanten vergezelden haar met hun nazilerend gezang, waaraan men gewoon moet zijn, om er het gevoelvolle van te kunnen vatten. De danseres had eenen fraai geborduurden sluijer in de hand; dien zij met bevalligheid en zwier, dan om haar lijf, dan om haar hoofd strengelde; haar dans zelve bestond in eene buitengewoon snelle beweging des ligchaams, welke nu eens door ernstige, dan weder door potsige standen; nu door een nederbuigen naar den grond, dan weder door een snellig opheffen en opspringen werd afgewisseld. — Eene algemeene toejuiching volgde op deze pantomime, en de bevallige danseres werd verzocht eenige oogenblikken uit te rusten. Nu werd de fiere THEODOR GRIVA verzocht, om eenen griekschen krijgsdans uit te voeren.

Deze jeugdige rumeliotische generaal was dadelijk gereed, zijne kunst te toonen. De schoone vorm van zijn ligchaam en de bevalligheid zijner bewegingen verwierven hem de luidste toejuichingen.

Hierna werden weder nieuw gevulde pijpen en koffij rondgediend, hetgeen sommigen der in slaap gevallen gasten deed ontwaken, om andermaal getuige te zijn van de kunstoefeningen van ANASTASIA, die nu, geheel van hare vorige vermoeijenis uitgerust, en in een ander sierlijk gewaad, de zaal weder, even gracieus als vlug, binnen zweefde. Bij deze hare tweede verschijning bezigde zij echter eenen sluijer, maar twee scherpgepunte Yataghans of dolken, waarmede zij, onder het dansen, de vlugste en gevaarlijkste kunst-oefeningen verrigtte, waardoor zij de aanschouwers nu en dan den lansendans der oude Germanen of de krampachtige ligchaamsbuigingen der Oud-Grieksche Pytonizen herinnerde.

Eindelijk moê en afgemat, gaf de beroemde danseres door gebaren te kennen, dat hare pantomime geëindigd was en zij naar rust verlangde, waarop elk der gasten zich haastte, haar met een goudstuk een blijk van tevredenheid ter hand te stellen. Eindelijk nam de feestelijke bijeenkomst een einde, en ging elk, hoogst voldaan over het vorstelijk onthaal, vergenoegd en tevreden naar zijne woning.

*** Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

De Tweede Druk,

VAN DEN

GELDERSCHEN VOLKS-ALMANAK

voor het Jaar 1836.

DOOR

O. G. Heldring,

Predikant te Hemmen.

Met vier plaatjes en een Muzijkstukje.

Tweede Jaargang.

INHOUD:

De prijs op ordinair papier is . . . . *f* 0.75.
Dito in karton . . . . - 1.00.
Dito velin, verguld op snee en in koker . . . . - 1.80.

N. B. *De twee laatste soorten worden niet in commissie verzonden, maar moeten voor rekening worden ontboden.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 Jan. 2 El 2 Palm 2 Duim; gewassen 128 Duim; gevallen 0 D.
Den 8 Jan. 2 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D.

Mijne geliefde Echtgenoot, *H. E. THIEME*, beviel heden vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

ARNHEM,
den 5den Januarij 1836.

F. C. D. BAUER.

Op heden den 6den Januarij 1836, is op den Huize *Welgelegen*, bij *Arnhem*, na eene kortstondige ziekte, overleden, Vrouwe *JACOBA SOPHIA LODEESEN*, geb. VERWEY, in den ouderdom van circa 33 jaren.

---

§ † § COMMISSARISSEN TOT DEN STRAATWEG VAN ARNHEM TOT AAN DEN BRUG VAN BRAVOORT adverteren, dat de COUPONS VAN DE AANDEELEN in voornoemden Straatweg, verschenen den 1sten Januarij 1836, ten Kantore van den Heer VAN RANZOW, te *Arnhem*, en van de Associatie-Kassa, te *Amsterdam*, met *f* 35 per coupon worden betaald.

---

† § † Men is voornemens op Maandag den 18den Januarij 1836, des avonds ten zes ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, ten overstaan van Mr. *G. van ECK*, Notaris te *Arnhem*, bij openbare inzet, ter koop aan te bieden.

1°. Een hecht, sterk en wel onderhouden HUIS en ERVE, gelegen in de *Koningstraat*, naast de groote Societeit, gemerkt van Ouds Littera F. No. 47. Kadastraal Sectie O. No. 520, bewoond door den Heer Mr. *F. W. GORDON*.

2° Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS en ERVE, almede staande in de *Koningstraat*, digt bij het Land van de Markt, gemerkt van Ouds Littera F. No. 4. Kadastraal Sectie O. No. 502, bewoond door den Heer *van HORST*.

Beide de voorschrevene Huizen te aanvaarden met primo Mei 1836.

Ter bezigtiging en opneming kan men zich bij de respective bewoners aanmelden, gedurende acht dagen, den inzet voorafgaande, uitgenomen des Zondags.

---

§ † § Men verlangt, *tegen den eersten Mei aanstaande*, in de STADS-ARMEN-APOTHEEK, te *Arnhem*, eenen vasten BEDIENDE, ongehuwd, niet beneden de twintig jaren oud, voldoende getuigschriften van goed gedrag kunnende overleggen, het recepteren grondig verstaande en de verdere vereischte *Pharmaceutische* kundigheden bezittende, tegen eene jaarlijksche bezolding van *twee honderd gulden* en met genot van kost en inwoning. — Degenen, welke daartoe mogten genegen zijn, kunnen zich voor of uiterlijk op den *vijftienden Maart aanstaande*, in persoon of met *vrachtvrije* brieven, wenden tot den Heer Mr. *A. A. PASTEUR* te *Arnhem*, Voorzitter der Commissie van Toezigt over de gemelde Apotheek.

Verkooping op Regterlijk Gezag.

Op Dingsdag den 12den Januarij 1836, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van *CHRISTIAAN JANSSEN*, Voerman, wonende op de Beek te *Arnhem*, van eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, eene partij HOOI, eene éénjarige MAAL, eene TURFKAR, en eene LANGE KAR, eenige PAARDENTUIGEN, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

ZEGT HET VOORT.

Uit de hand te Koop:

Eene zeer fraaije Brusselsche BAROUCHET, zoo goed als nieuw; te bevragen bij de Mr. Smid *E. TRAANBOER EN ZOON*, in de Koningstraat te *Arnhem*, brieven franco.

Te Huur,

Twee BENEDEN- en twee BOVEN-KAMERS, tegen aanstaande Mei. Te bevragen bij den Mr. Smid *E. TRAANBOER EN ZOON*, in de Koningstraat te *Arnhem*; — brieven franco.

---

† § † Aanstaanden Maandag, den 11den dezer, begint de trekking der 1ste Klasse 167ste Kon. Ned. Loterij.

G. L. DIBBETS.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.